

Ärisimulaator näitab ettevõtjale ohte ja võimalusi

Ettevõtte äriplaanide kirjutamine on asendumas majandustegevuse jooksva kavandamisega. Varsti ei ole “äriplaan” enam pelgalt füüsiline dokument, vaid pidevalt uuenev objekt, mis kajastab värsket äristrateegiat ning finantsprojektsioone. Nii nagu tarkvara üldiselt, on ka äriplaneerimine muutumas teenuseks, mis Interneti kaudu on kättesaadav igale ettevõtjale. Kasutades mõnda veebirakendust, võib tervikliku äriplaani kokku panna mõne tunniga. Seejuures ei pea ärijuht kaasama eksperte ega vaeva nägema finantsmudeli ehitamisega *Excel*-is.

Äriplaneerimise kõrvale on astumas ärisimulatsioon. Vajab ju iga ettevõtja võimalikult tõest hinnangut tuleviku finantstulemustele. Kaasaegne ärisimulaator ongi majandusvaldkonna otsustaja igapäevane töövahend. Sellega saab koostada, ja paberile väljastada ka tavalise äriplaani, kuid olulisem on simulatsioon – ärimaastiku ohtude ja võimaluste läbimängimine enne otsuste langetamist.

Veebipõhise ärisimulaatori on esimeste hulgas rakendanud Tartu Ülikooli majandusteaduskond. Sealses diplomi- ja magistriõppes kasutatakse õppevahendit “iPlanner”, mille abil saab simuleerida ettevõtte majandamist ning harjutada äriplaanide koostamist.

iPlanner sobib hästi ka praktikutele. See on eestikeelne programm, mis võimaldab läbi mängida mitmeid tähtsaid momente ettevõttega opereerimisel:

- Uute firmade käivitamisel alahinnatakse sageli aega mis kulub planeeritud käibe saavutamiseks. Võib juhtuda, et kuue kuu asemel kulub kaks aastat. Kui oodatust väiksema käibega opereerimine ei kata kulusid (mis võivad olla oodatust suuremad), tuleb lõpetada, või hankida lisaraha. iPlanner-iga saabki simuleerida olukordi, millesse ettevõtte võib sattuda erinevate stardikiirenduste korral.
Kulude kavandamisel ignoreeritakse sageli ajutise iseloomuga ning sesoonseid väljaminekuid; iPlannerile saab tulude ja kulude mustri vabalt ette anda ning vaadata kuidas rahavood muutuvad.
Kui firma müüb asju, ja kliendid jäävad võlgu, aitab ärisimulaator läbi mängida käibekapitali vajaduse.
- iPlanner-iga kavandatakse varade soetamist ning hinnatakse, mida põhivara soetamine teeb ettevõtte pangaarvega. Võib ette näha nii varade ostmist kui ka liisimist, mis paljudel juhtudel vabastab ettevõtja täiendavast rahavajadusest sootuks.
- Sageli räägivad ettevõtjad ainult käibest ja kasumist. Tähtsam on siiski investeeritud kapitali tulusus. iPlanneri abil saab kindlaks teha, kui palju tuleb firmasse enne raha sisse panna, et seda hiljem kasuga välja võtta. Moodulis “Rahandus” saab paika panna nii omanike panuse, kui ka laenudega seotud üksikasjad: ajastuse, summad ning tagasimaksete rahavood..
- Et kaitsta äriplaani investorite ees, arvutab iPlanner mitmeid tasuvusnäitajaid: varade tootlikkus, omakapitali tulusus, EVA (*Economic Value Added*) jm. Meeldivaim osa on dividendide planeerimine

Dünaamilist äriplaneerimist võib võrrelda lennusiimulaatoriga, millega “äripiloodid” saavad katsetada lendutõusmist, õhuauke ning vabalangust.

Armin Laidre
NetEkspert OÜ
juhataja